

Yrityskaupan hyväksyminen: Hankkija Oy / Kymenlaakson Agrimarket Oy:n maatalousliiketoiminta

1 Asia

1. Yrityskaupan hyväksyminen Hankkija Oy / Kymenlaakson Agrimarket Oy:n maatalousliiketoiminta

2 Asian vireilletulo

2. Kilpailu- ja kuluttajavirastolle on 13.10.2014 ilmoitettu järjestely, jossa Hankkija Oy hankkii Kymenlaakson Agrimarket Oy:n maatalousliiketoiminnan.

3 Yrityskaupan osapuolet ja niiden harjoittama liiketoiminta

3. **Hankkija Oy** harjoittaa maataloustuotteiden ja maatalouskoneiden kauppaa sekä puutarhatuotekauppaa. Tanskalaisen Danish Agro A.m.b.a:n yritysyhmään kuuluva DAVA International Holding A/S omistaa Hankkijan osakkeista 60 % ja Suomen Osuuskauppojen Keskuskunta 40 %. Suomessa Danish Agro -konserniin kuuluu myös viljakaupassa ja maatalouskonekaupassa toimiva Y-Agro Oy (entiseltä nimeltään Suomen Yrittäjien Maatalous Oy) sekä rehun valmistuksessa toimiva Vilomix Finland Oy (entiseltä nimeltään Hiven Oy). Hankkijalla on omistusta Movere Oy:ssä, OÜ Baltic Agro Machineryssa, Boreal Kasvinjalostus Oy:ssä ja Farmit Website Oy:ssä.
4. Kaupan kohteena on **Kymenlaakson Agrimarket Oy:n maatalousliiketoimintaa**, johon kuuluu maatalouskauppa- ja maatalouskoneliiketoiminta, pois lukien Kymenlaakson Agrimarketin harjoittama rautakauppa, puutarhakauppa, hedelmä- ja vihannestukkukauppa ja pienkoneliiketoiminta.

4 Kilpailuoikeudellinen arviointi

4.1 Yrityskauppasäännösten soveltuminen järjestelyyn

5. Danish Agro -konsernin liikevaihto vuonna 2013 oli noin [3 400]¹ miljoonaa euroa, josta [850–950] miljoonaa euroa kertyi Suomesta. Hankinnan kohteena olevan liiketoiminnan liikevaihto vuonna 2013 oli [yli 20] miljoonaa euroa, joka kertyi kokonaisuudessaan Suomesta. Koska kilpailulaissa määritellyt liikevaihtorajat ylittyvät, järjestely kuuluu yrityskauppavalvontaa koskevien sääntöjen soveltamisalaan.

---

¹ Hakasulkeisiin merkityissä kohdissa tarkka tieto on poistettu liikesalaisuutena.

4.2 Relevantit markkinat

6. Ilmoittajan mukaan yrityskaupan kannalta relevantit markkinat ovat maatalouskaupan markkinat, jotka voidaan jakaa edelleen:
  - a) viljakauppaan, joka koostuu
    - a1) viljan hankintamarkkinoista sekä
    - a2) viljan jälleenmyynnistä
  - b) rehun tuotantoon ja jälleenmyyntiin
  - c) peltolannoitteiden jälleenmyyntiin
  - d) maanparannusaineiden (kalkin) jälleenmyyntiin
  - e) kasvinsuojeluaineiden jälleenmyyntiin
  - f) säilöntäaineiden myyntiin
  - g) siementen valmistukseen ja jälleenmyyntiin
  - h) polttoöljyn jälleenmyyntiin ja
  - i) maatalouskoneiden jälleenmyyntiin.
7. Yrityskaupan ilmoittajan mukaan a) viljakaupan markkina on maantieteellisesti laajuudeltaan kansallista laajempi, sillä noin 15 % viljan kokonaistuotannosta meni vientiin. Ilmoittajan käsityksen mukaan segmentit b) – i) tulisi määrittellä maantieteelliseltä laajuudeltaan kansallisiksi.

4.2.1 Viljakauppa

8. Ilmoittajan mukaan viljan kokonaistuotanto Suomessa vuonna 2013 oli arvoltaan [700–800] miljoona euroa, joka vastaa noin 4 miljoonaa tonnia. Tämä luku kattaa neljän tyypillisimmän viljan eli vehnän, rukiin, ohran ja kauran tuotannon. Viljakauppa voidaan ilmoittajan mukaan jakaa edelleen viljan hankintamarkkinoihin ja viljan jälleenmyyntimarkkinoihin.

Viljan hankinta

9. Suomessa viljan jälleenmyyjät, teollisuus sekä kotieläintilat ostavat viljaa viljelijöiltä. Viljan myynti maataloilla on ympärivuotista liiketoimintaa ja ilmoittajan käsityksen mukaan viljan varastointikapasiteettia tiloilla on kasvatettu merkittävästi viime vuosina, jotta viljaa voitaisiin myydä hintojen ollessa korkeimmillaan. Ilmoittajan mukaan tyypillinen viljan myyntitilanne vaihtelee riippuen markkinoiden kysynnästä ja tarjonnasta sekä vuodenajasta, mutta lähes kaikki viljan ostajat ovat alkaneet käyttää eräkohtaisia viljanostosopimuksia. Sen sijaan puitesopimukseen perustuvan sopimusviljelyn rooli ja si-

tovuus ovat menettäneet merkitystään viime vuosina. Lisäksi ilmoittaja katsoo, että viljamarkkina on muuttunut kohti mallia, jossa teollisuus ostaa viljan suoraan viljelijöiltä sen sijaan, että jälleenmyyjä toimisi ostotapahtumissa välikätenä ja tämän vuoksi esimerkiksi Agrimarket-ketjun markkinaosuus on laskenut.

10. Maantieteellisesti kotimaisen viljan ostajat ovat usein sijoittuneet ilmoittajan mukaan alueille, joilla viljaa tuotetaan. Ilmoittaja katsoo, etteivät kaupan osapuolet ole ainoita viljan ostajia millään alueella Suomessa.

Viljan jälleenmyynti

11. Ilmoittajan käsityksen mukaan viljan jälleenmyyntimarkkina Suomessa on suhteellisen pieni. Yleensä ostajat ostavat tarvitsemansa viljan alueelta, jolla ne toimivat ja näin ollen viljaa ei yleensä ole tarpeen kuljettaa pitkiä matkoja. Mikäli ostajan lähialueella ei ole tarvittavan laatuista/tyyppistä viljaa, teollisuus ottaa ilmoittajan mukaan yhteyttä jälleenmyyjään tai kaupanvälittäjään.
12. Sen lisäksi, että viljanmyyntiä harjoittavat nimenomaiset jälleenmyyjät, viljelijöiden myynti toisille maataloille on ilmoittajan mukaan kasvanut viime vuosina. Myös teollisuus on ilmoittajan näkemyksen mukaan pyrkinyt välttämään jälleenmyyjien käyttämistä kautalaskuttajana ja lisännyt suoraostoaan. Viljelijöiden suoramynti muodostaakin ilmoittajan näkemyksen mukaan merkittävän kilpailijan viljan jälleenmyynnille.

4.2.2 Rehun tuotanto ja jälleenmyynti

13. Ilmoittajan arvion mukaan vuonna 2013 Suomessa tuotetun teollisen rehun valmistusmäärä oli noin 1,4 miljoonaa tonnia. Tästä noin 48 % on nautakarjanrehua, 21 % sianrehua ja 23 % siipikarjanrehua. Loput 8 % jakautuu muiden eläinryhmien välillä, kuten poroille, hevosille, turkiseläimille, lampaile ja kaloille.
14. Rehut voidaan ilmoittajan mukaan jakaa paitsi eläintyyppien myös käyttötyyppien mukaan täysrehuihin, tiivisteisiin ja puolitiivisteisiin. Teolliset rehut ja kotoiset rehut ovat osaltaan päällekkäisiä. Rehut voidaan ilmoittajan näkemyksen mukaan jakaa vielä kivennäisrehuihin, täydennysrehuihin ja terveysrehuihin.

4.2.3 Peltolannoitteiden myynti

15. Peltolannoitteiden tuotanto on ilmoittajan mukaan hyvin rajoittunutta Suomessa ja kaikki suurimmat jälleenmyyjät myyvät Yara Suomi Oy:n tuotteita. Lisäksi jotkut toimijat tuovat ilmoittajan näkemyksen mukaan lannoitteita Suomeen Venäjältä ja Hollannista (mm. A-Rehu ja Belor Agro Oy).

4.2.4 Maanparannusaineiden (kalkin) jälleenmyynti

16. Maanparannusaineet ovat tuotteita, jotka pitkällä tähtäimellä parantavat viljelymaan fyysisiä ominaisuuksia. Kalkkia valmistetaan murskatusta ja lajitellusta kalkkikivestä joko kierto- tai kuilu-uunissa. Kalkkia myydään yleensä bulkkitavarana, ja tyypillinen kalkkitoimitus on noin 40–80 tonnin rekka-kuorma. Kalkkia käytetään yleensä 5–8 tonnia hehtaarilta. Johtavat maanparannusaineiden tuottajat ovat ilmoittajan mukaan Nordkalk (kalkki), SMA Mineral (kalkki) ja Ruukki (kuona-aineet).

4.2.5 Kasvinsuojeluaineiden jälleenmyynti

17. Kasvinsuojeluaineita myydään ilmoittajan mukaan nestemäisessä tai rae-muodossa ja niitä käytetään viljan suojeluun erilaisilta vahingoilta. Aineiden käyttömäärät vaihtelevat muutamasta grammasta (pienannosaineet) useisiin litroiin hehtaarilta. Asiakkaat ostavat tuotteet joko ennako-ostoina ennen kauden alkua tai kasvukauden alussa.

4.2.6 Säilöntäaineiden jälleenmyynti

18. Säilöntäaine on luonnollisesti esiintyvä tai synteettisesti valmistettu aine, jota lisätään tuoreeseen, esikuivattuun rehuun tai säiliörehuun mikrobiologisen hajoamisen tai epätoivottujen kemiallisten muutosten estämiseksi. Säilöntäaineita käytetään pääasiassa muutamissa Pohjois-Euroopan maissa, muun muassa Suomessa, Ruotsissa ja Saksassa.

4.2.7 Siementen jälleenmyynti

19. Siemenlajikkeiden kehittäminen ja kylväminen sekä siementen tuotanto ja jälleenmyynti voidaan ilmoittajan mukaan katsoa kuuluvan samaan relevanttiin tuotemarkkinaan. Siemeniä tuodaan Suomeen vain rajoitetusti, sillä monet ulkomaalaiset siemenet eivät menesty Suomen kasvuoloissa. Suomessa siementuotantoa valvoo Evira. Viljelijän kelpoisuus siementen viljelyyn arvioidaan ennen siemenviljelyn aloittamista. Mikäli viljelijä katsotaan kelpoliseksi aloittamaan siementuotanto, hän tekee tuotantosopimuksen sellaisen toimijan kanssa, jolla on Suomessa oikeus pakata ja markkinoida siemeniä.

4.2.8 Polttoöljyn jälleenmyynti

20. Maatalouskoneet käyvät moottoripolttoöljyllä, joka on ajoneuvoissa käytetystä dieselistä ja bensiinistä erillinen polttoaine. Ilmoittajan mukaan polttoöljyn verotus on kevyempi kuin dieselin ja bensiinin, joten maatalouskoneissa on taloudellisempaa käyttää polttoöljyä dieselin tai bensiinin sijaan. Maatiloilla käytetään merkittävästi lämmityspolttoöljyä viljan kuivaamiseen ja tuotantotilojen lämmittämiseen.

4.2.9 Maatalouskoneiden jälleenmyynti

21. Maatalouskoneiden jälleenmyynti kattaa ilmoittajan mukaan traktoreiden ja leikkuupuimureiden lisäksi muiden maatalouden työkoneiden ja työvälineiden myynnin. Ilmoittaja katsoo, että maatalouskoneiden jälleenmyyntimarkkina on Suomessa erittäin hajautunut; markkinalla on useita toimijoita, jotka myyvät erityyppisiä ja -merkkisiä koneita, jotka ovat kuitenkin pitkälti toisiinsa korvaavia.

4.2.10 Johtopäätös relevanteista markkinoista

22. KKV:n arvion mukaan asian ratkaisun kannalta ei ole tarpeellista määritellä edellä mainittuja relevanteja tuotemarkkinoita ja maantieteellisiä markkinoita täsmällisesti, koska yrityskauppa ei kohdassa 4.4 kuvatulla tavalla aiheuta merkittäviä kilpailuongelmia minkään ajateltavissa olevan määrittelyn mukaisilla markkinoilla.

4.3 Markkinoiden koko ja osapuolten asema markkinoilla

23. Ilmoittajan mukaan osapuolilla on päällekkäistä toimintaa kaikilla edellä mainituilla relevanteilla markkinoilla.²

4.3.1 Viljan hankintamarkkinat

24. Ilmoittajan mukaan viljan hankintamarkkinoiden arvo vuonna 2013 oli [yli 400] miljoonaa euroa, joka vastaa [yli 2] miljoonaa tonnia. Hankkijan markkinaosuus vuonna 2013 oli ilmoittajan arvion mukaan noin [15–25] %. Sen ostovolyymistä 1/3 käytetään omaan rehuvalmistukseen, noin 1/3 kotimaiselle teollisuudelle ja 1/3 menee vientiin. Kymenlaakson Agrimarketin markkinaosuudeksi ilmoittaja arvioi [1–5] %. Kymenlaakson Agrimarket on myynyt pääosan ostamastaan viljasta Hankkijalle vientiin myytäväksi.

25. Ilmoittajan mukaan markkinoilla toimii lisäksi mm. K-maatalous (markkinaosuus ilmoittajan arvion mukaan noin [15–25] %), S-ryhmän osuuskaupat³ ([15–25] %) Raisioagro ([10–20] %) ja Avena Nordic Grain ([10–20] %). Ilmoittaja on laskenut kokonaismarkkinaan mukaan myös maatalojen välisen kaupan, jonka osuudeksi ilmoittaja arvioi [15–25] %.

26. Hankkijan tekemä viljan tuonti ei ole merkittävää ja se on lähinnä liittynyt pieniin määriin varmuusvarastojen kierrättämiseksi. Hankkija on myös tuonut viljaa satunnaisesti kotimaisten myllyjen käyttöön.

² Pääosa Y-Agro Oy:n liiketoiminnasta on siirretty Hankkijalle vuoden 2013 aikana. Kesän 2014 aikana Hankkijalle siirrettävän Y-Agro Oy:n viljakaupan siirron jälkeen Y-Agro Oy harjoittaa vain maatalouskonekauppaa ja siihen liittyviä palveluja. Jatkossa esitetyt arviot Hankkijan markkinaosuudesta sisältävät Y-Agron markkinaosuuden.

³ S-ryhmän osuuskaupoilla tarkoitetaan Etelä-Pohjanmaan Osuuskauppaa ja Suur-Seudun Osuuskauppaa.

4.3.2 Viljan jälleenmyynti

27. Hankkija on yksi viljan jälleenmyyjistä Suomessa ja lisäksi viljan myynti ulkomaille on ilmoittajan mukaan olennainen osa Hankkijan liiketoimintaa. Vuonna 2013 Hankkija toimitti [yli 200] tuhatta tonnia viljaa ulkomaille. Kymenlaakson Agrimarket myy viljaa kotimaisille viljan käyttäjille ja [yli 50] % sen myymästä viljasta on myyty Hankkijalle.
28. Ilmoittajan käsityksen mukaan vuonna 2013 viljan jälleenmyyntimarkkina Suomessa oli kooltaan [noin 900] tuhatta tonnia. Ilmoittajan arvion mukaan Hankkijan markkinaosuus viljan jälleenmyyntimarkkinalla vuonna 2013 oli [15–25] % ja Kymenlaakson Agrimarketin [1–5] %. Ilmoittajan mukaan markkinoilla toimii lisäksi mm. K-maatalous (markkina-osuus ilmoittajan arvion mukaan [25–35] %), Avena Nordic Grain ([15–25] %), S-ryhmän osuuskaupat ([5–15] %) ja Raisioagro ([5–15] %).

4.3.3 Rehun tuotanto ja jälleenmyynti

29. Hankkijan rehuteollisuus valmistaa ja jälleenmyy rehua Suomen Rehu -tuotemerkillä. Ilmoittajan mukaan Suomen Rehulla on neljä rehutehdasta Suomessa. Hankkija kehittää, valmistaa ja markkinoi karjan, sikojen, siipikarjan, hevosten ja lemmikkieläinten rehuja sekä rehulisiä. Lisäksi Hankkijan kanssa samaan yritysryhmään kuuluva Vilomix Finland Oy valmistaa rehua. Kymenlaakson Agrimarket ei harjoita rehunvalmistustoimintaa, vaan toimii ainoastaan rehuvalmisteiden jälleenmyyjänä.
30. Ilmoittajan arvion mukaan vuonna 2013 Suomessa tuotetun teollisen rehun valmistusmäärä oli noin 1,4 miljoonaa tonnia ja arvoltaan markkina oli [noin 450] miljoonaa euroa. Ilmoittaja arvioi Hankkijan markkinaosuudeksi [25–35] %⁴ ja Kymenlaakson Agrimarketin markkinaosuudeksi [alle 3] %. Ilmoittajan mukaan markkinoilla toimii lisäksi mm. Raisioagro (markkina-osuus ilmoittajan arvion mukaan [25–35] %), A-Rehu ([5–10] %) ja Feedex Oy ([5–10] %).

4.3.4 Peltolannoitteiden myynti

31. Yrityskaupan osapuolet toimivat ainoastaan peltolannoitteiden jälleenmyynnissä eivätkä ollenkaan lannoitteiden valmistuksessa. Ilmoittajan arvion mukaan peltolannoitteiden jälleenmyynnin kokonaismarkkinan arvo Suomessa vuonna 2013 oli noin [210–260] miljoonaa euroa, joka vastaa [noin 600] tuhatta tonnia. Ilmoittaja arvioi Hankkijan markkinaosuudeksi [30–40] % ja Kymenlaakson Agrimarketin osuudeksi [1–5] %. Ilmoittajan mukaan markkinoilla toimii lisäksi mm. K-Maatalous (markkina-osuus ilmoittajan arvion mukaan [30–40] %), S-ryhmän osuuskaupat ([5–15] %) ja Raisioagro ([1–10] %).

---

⁴ Sisältää Vilomix Finland Oy:n.

4.3.5 Maanparannusaineiden (kalkin) jälleenmyynti

32. Ilmoittajan arvion mukaan kalkin jälleenmyynnin kokonaismarkkinan arvo Suomessa oli noin [20–30] miljoonaa euroa, joka vastaa noin 750 tuhatta tonnia. Ilmoittajan mukaan Hankkijan markkinaosuus on [30–40] % ja Kymenlaakson Agrimarketin [1–5] %. Ilmoittajan mukaan markkinoilla toimii lisäksi mm. K-Maatalous (markkina-osuus ilmoittajan arvion mukaan [40–50] %) ja S-ryhmän osuuskaupat ([5–15] %).

4.3.6 Kasvinsuojeluaineiden jälleenmyynti

33. Ilmoittajan arvion mukaan kasvinsuojeluaineiden jälleenmyynnin kokonaismarkkinan arvo Suomessa vuonna 2013 oli noin [50–70] miljoonaa euroa. Ilmoittaja arvioi Hankkijan markkinaosuudeksi [30–40] % ja Kymenlaakson Agrimarketin osuudeksi [1–5] %. Ilmoittajan mukaan markkinoilla toimii lisäksi mm. K-Maatalous (markkina-osuus ilmoittajan arvion mukaan [25–35] %), S-ryhmän osuuskaupat ([10–20] %), Suomen Kasvinsuojelu-kauppa ([5–15] %) ja Raisioagro ([5–10] %).

4.3.7 Säilöntäaineiden jälleenmyynti

34. Ilmoittajan arvion mukaan vuonna 2013 säilöntäaineiden kokonaismarkkinan arvo Suomessa oli noin [15–25] miljoonaa euroa ja Hankkijan markkinaosuus [35–45] % ja Kymenlaakson Agrimarketin [alle 3] %. Ilmoittajan mukaan markkinoilla toimii lisäksi mm. K-Maatalous (markkina-osuus ilmoittajan arvion mukaan [20–30] %) ja S-ryhmän osuuskaupat ([5–15] %).

4.3.8 Siementen jälleenmyynti

35. Hankkijalla on Eviran myöntämä lupa toimia siementen pakkaajina ja markkinoijana. Hankkijan siemenkeskukset kunnostavat sertifioitua kylvösiementä. Hankkija hyödyntää sopimusviljelyä siementen tuottamiseksi. Kymenlaakson Agrimarket ei valmista siemeniä vaan se toimii vain siementen jälleenmyyjänä.

36. Ilmoittajan arvion mukaan siementen jälleenmyyntimarkkinan arvo Suomessa vuonna 2013 oli [yli 50] miljoonaa euroa, joka vastaa noin [60–80] tuhatta tonnia. Ilmoittaja arvioi Hankkijan markkinaosuudeksi [20–30] % ja Kymenlaakson Agrimarketin osuudeksi [alle 3] %. Ilmoittajan mukaan markkinoilla toimii lisäksi mm. K-Maatalous (markkina-osuus ilmoittajan arvion mukaan [25–35] %), Raisioagro ([10–20] %), Tilasiemen ([5–15] %), Peltosiemen ([5–15] %) ja S-ryhmän osuuskaupat ([5–10] %).

4.3.9 Polttoöljyn jälleenmyynti

37. Ilmoittajan arvion mukaan maataloilte tapahtuvan polttoöljyn jälleenmyyntimarkkinan arvo Suomessa vuonna 2013 oli noin [300–350] miljoonaa euroa, joka vastaa noin [300–350] miljoonaa litraa. Ilmoittaja arvioi Hankkijan

markkinaosuudeksi [20–30] % ja Kymenlaakson Agrimarketin osuudeksi [alle 3] %. Ilmoittajan mukaan markkinoilla toimii lisäksi mm. K-Maatalous (markkina-osuus ilmoittajan arvion mukaan [25–35] %), S-ryhmän osuuskaupat ([5–15] %) ja Raisioagro ([5–10] %).

4.3.10 Maatalouskoneiden jälleenmyynti

38. Kymenlaakson Agrimarket myy vain maatalouden työkoneita (ja traktoreita vaihtokoneina), mutta ei puimureita tai uusia traktoreita.
39. Ilmoittajan arvion mukaan vuonna 2013 Hankkijan markkinaosuus traktoreissa oli [10–20] % ja Kymenlaakson Agrimarketin [alle 3] %. Maatalouden työkoneissa Hankkijan osuus oli [30–40] % ja Kymenlaakson Agrimarketin [alle 3] %. Hankkija myy myös puimureita ja sen markkinaosuudeksi ilmoittaja arvioi [35–45] %.
40. Muita toimijoita alalla ovat esimerkiksi Agco Suomi, S-ryhmän osuuskaupat, Konekesko, Agritek ja K-Maatalous.

4.4 Kilpailuvaikutusten arviointi

41. Ilmoittajan käsityksen mukaan yrityskauppajärjestely ei tule merkittävästi estämään tehokasta kilpailua millään relevantilla markkinasegmentillä. Ilmoittajan mukaan kaikilla yrityskaupan relevanteilla markkinasegmenteillä on vahvoja kilpailijoita. Ilmoittajan käsityksen mukaan asiakkaiden ja viljelijöiden olisi helppoa etsiä muita sopimuskuppaneita, jos keskittymä pyrkisi nostamaan tuotteidensa hintoja, eikä asiakasuskollisuus ole merkittävä tekijä maatalouden tuotantotarvikkeiden kaupassa ja viljakaupassa.
42. Yritysjärjestely ei tuo merkittäviä muutoksia markkinoilla vallitsevaan kilpailutilanteeseen. Kymenlaakson Agrimarketin tuoma markkinaosuuden lisäys on alle 5 % kaikilla relevanteilla markkinoilla. Kaupan kohde on toiminut Hankkijan kanssa samalla Agrimarket-ketjutunnuksella ja näin ollen yrityskaupan osapuolet ovat luoneet toisilleen tähänkin asti vain rajallista kilpailupainetta. Alueellisesti tarkasteltuna osapuolten toiminta on ollut lähinnä toisiaan täydentävää, sillä alueelliset osuuskaupat ovat vastanneet Agrimarket-toiminnasta omilla alueillaan ja Hankkija on näillä alueilla pyrkinyt vain kompensoimaan tiettyjen tuotteiden tarjontaa.
43. Suurin osa viraston kuulemista markkinatoimijoista ei pitänyt yrityskauppaa kilpailun kannalta haitallisena. Viljakaupan osalta on tuotu esiin, että kaupalla voisi olla haitallisia vaikutuksia Kymenlaakson alueella. Viraston käsityksen mukaan keskittymälle kuitenkin on riittävä määrä varteenotettavia vaihtoehtoja niin valtakunnallisesti kuin alueellisesti. Lisäksi virastolle on esitetty, että keskittymä saisi kasvaneen kokonsa vuoksi kilpailuetua suuremmista volyyomialennoista esimerkiksi lannoitekaupassa. Virasto katsoo kuitenkin, että yrityskaupan myötä tilanne peltolannoitemarkkinoilla ei muutu merkittävästi, sillä Kymenlaakson Agrimarketin tuoma volyymin lisäys Hankkijan

volyymeihin ei ole mittava. Virasto katsoo, että keskittymän mahdollisesti paremmat määrälennukset eivät ole omiaan aiheuttamaan tähän yritys-kauppaan liittyviä kilpailuhaittoja ja parhaimmillaan alennukset näkyvät loppuasiakkaalle alhaisempina myyntihintoina.

44. Kilpailu- ja kuluttajaviraston arvion mukaan yrityskauppa ei kilpailulain 25 §:ssä tarkoitetulla tavalla olennaisesti estä kilpailua Suomen markkinoilla tai niiden oleellisella osalla. Viraston markkinatoimijoilta saamien lausuntojen perusteella markkinoilla on riittävästi varteenotettavia toimijoita, eikä lausuntojen perusteella voida tehdä sellaista johtopäätöstä, että yrityskauppa aiheuttaisi merkittäviä haitallisia kilpailuvaikutuksia.

5 Ratkaisu

Kilpailu- ja kuluttajavirasto hyväksyy yrityskaupan, jossa Hankkija Oy hankkii Kymenlaakson Agrimarket Oy:n maatalousliiketoiminnan.

6 Sovelletut säännökset

Kilpailulaki (948/2011) 21, 22, 24, 25 ja 26 §.

7 Muutoksenhaku

Kilpailu- ja kuluttajaviraston tässä asiassa antamaan päätökseen saa hakea muutosta markkinaoikeudelta kilpailulain 44 §:n mukaan siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään. Lisätietoja päätöksestä antaa tutkija Sofia Ylieskola, puhelin 029 505 3328, sähköposti etunimi.sukunimi@kkv.fi.

Ylijohtaja Timo Mattila

Tutkija Sofia Ylieskola